

Installandi och promovendi, studenter och kolleger, gäster och högskolans vänner. Det är med stolthet och glädje jag hälsar er alla välkomna till Akademisk högtid 2014.

I år firar Stiftelsen Högskolan i Jönköping sitt 20-års-jubileum som stiftelsehögskola. Ni som inte var med då, ni undrar kanske hur det hela började.

Den 24 april 1990 bjöd landshövding Gösta Gunnarsson in till överläggningar med deltagare från högskola, näringsliv och offentlig sektor i Jönköpings län. Bakgrunden var att länsstyrelsen hade låtit ta fram en rapport om regionala utvecklingsfrågor. Det viktigaste förslaget var att bilda en internationell handelshögskola.

I inbjudan framhöll landshövdingen att med en satsning av detta slaget kunde Jönköpingsregionen få en framstående position i den svenska hierarkin över kunskapscentra inför nästa sekel. Annars riskerade regionen att få en undanskymd plats.

Detta initiativ ledde till att det regionala näringslivet, landsting och kommunerna, samlade ihop 9 miljoner kronor till en lokal stiftelse. Målet var att regeringen inom tre år skulle bilda en internationell handelshögskola i Jönköping.

Vi ungefär samma tid, i regeringsförklaringen 1991, hade den tillträdande borgerliga regeringen uttalat sin strävan att skapa mer autonoma universitet och högskolor. Det var fritt fram för de statliga universiteten och högskolorna att anmäla intresse för att bli stiftelsehögskolor.

Visst fanns intresse i Jönköping! Både den statliga högskolan och handelshögskolestiftelsen ville gärna, var och en, bli självständiga stiftelsehögskolor. Men det visade sig snart att regeringen inte ville ha två högskolor i Jönköping. Så de olika

Jönköpingskrafterna fick lova att enas för att det skulle bli något.

Detta var bakgrunden till att regeringen, för tjugo år sedan 1994, bildade en helt ny stiftelse, Stiftelsen Högskolan i Jönköping. Stiftelsekapitalet, som täckte pensionsskulden men inte mycket mer, kom från löntagarfondpengarna. Den statliga Högskolan i Jönköping gick över till den nya stiftelsehögskolan som fick i uppdrag att bygga upp en internationell handelshögskola.

Ni undrar förstås hur det har gått? Det har gått bra!

Högskolan i Jönköping är nu rankad nationellt på samma nivå som de unga universiteten. Inom samhällsvetenskap ligger vi ännu bättre till, där ligger vi på femte plats bland svenska universitet och etta när det gäller internationalisering. Mycket förstås tack vare handelshögskolan som var först ut inom forskningen, men med ökande bidrag från hela lärosätet. Vi får sedan 2010 examinera doktorer på alla våra fackhögskolor.

Hur ser det då ut i vår omvärld?

Utvecklingen har förstås inte heller stått stilla sedan 1994 på andra svenska lärosäten heller.

Mot slutet av nittiotalet fick alla unga högskolor i Sverige fasta forskningsanslag – mycket blygsamma sådana till en början - och rätt att anställa professorer. Högskolan i Växjö blev universitet 1999, högskolan i Kalmar fick examensrätt inom naturvetenskap samma år och högskolan i Mälardalen fick examensrätt inom teknik år 2001. Sveriges unga lärosäten har genomgått en fantastisk utveckling sedan 1994, både kvantitativt och kvalitativt.

Lyfter vi blicken ut över världen ser vi att ännu mer förändringar är att vänta framöver. Några pågående trender:

1. Efterfrågan av högre utbildningen ökar kraftigt i takt med den ekonomiska tillväxten i utvecklingsländerna. År 2025 kommer det finnas över 250 miljoner studenter i världen.

2. Västvärldens dominans inom forskningen håller på att brytas. År 2025 kommer Kina förmodligen ha knuffat ner USA från förstaplatsen som världens största forskningsproducent.

3. Privatiseringen ökar. Dels genom att en växande andel högre utbildning drivs idag vinstdrivande företag. Dels genom att studenterna själva betalar en större andel av kostnaderna i många länder.

4. Kvalitetssäkringskraven ökar. De som betalar ställer allt större krav på att få veta vad de får för pengarna.

5. Sist men inte minst; internationaliseringen ökar. Nästan vartenda land i världen, från Canada till Gambia, försöker internationalisera sin högre utbildning. Antalet internationella studenter beräknas dubblas till 8 miljoner år 2025. Mer än en tredjedel av alla forskningspublikationer är numera ett resultat av internationellt samarbete.

Det betyder att svenska universitet och högskolor arbetar i en helt annan omvärld idag än vad vi gjorde för 20 år sedan. **Och det betyder i sin tur att vi i Sverige, och i Jönköping, måste muta in en plats på den nya omvärldskarta som nu ritas.** Annars riskerar vi få en undanskymd plats.

Högskolans vision är bygga ett internationellt universitet i Jönköping. Ett universitet som attraherar uppfinningsrika och företagssamma människor från hela världen. Ett

universitet med vilja att samverka och kapacitet att bidra på allvar till utvecklingen i den region där vi verkar.

Det lyckliga är att vi inte behöver börja från början. Tvärtom. Högskolans bärande ideer i 20 år - fokusering, entreprenörskap, samverkan och internationalisering - är fortfarande aktuella i ljuset av den globala utveckling som pågår. Sagan om Stiftelsen Högskolan i Jönköping slutar inte här. Den fortsätter.

Jag vill därför tacka alla er som bidrog till bildandet av stiftelsehögskolan och dess internationella handelshögskola för 20 år sedan. Tack alla som har bidragit till högskolans framgångar sedan dess. Och med tanke på att vi idag promoverar högskolans första doktorer från Tekniska Högskolan vill jag också rikta ett särskilt tack till er som engagerade er i JTH-fonden 2002-2010.

Ni har hjälpt oss att, liksom Odysseus och hans följeslagare på väg från Troja till Ithaca, ständigt segla framåt, i medvind och motvind.

All night long and into the dawn the ship ploughed her way.

These are the final words of the second song of the Odyssey. The story reminds us that if we want to arrive where we want to go, we need determination and strength to act in order to overcome all sorts of unforeseen obstacles on the way.

Recall that it took Odysseus and his crew ten years to sail from Troy to Ithaca.

Today, in the age of information, it still takes around ten years, or ten thousand hours, to become a skilled craftsman or artist. Even if the world around us is changing, the human

nature remains the same. Information cannot easily be transformed into human knowledge and skills. Like in other crafts, it takes many years of hard work to become a skilled researcher.

Today, we welcome 12 new professors and 3 new honorary doctors, we congratulate 49 new PhDs and we award a new prize for teaching excellence.

This evening we are here to celebrate you, the people of the university. You have all made outstanding contributions. I wish you all good fortune on your continued quest for knowledge.

Today, and onward, **your success is** the success of Jönköping University.

